

Prédikációvázlatok

MÁTHÉ SÁNDOR

ISTEN SZÓSZÓLÓI

Jer 15,19

Ki a szószóló? Az, aki valaki más, vagy mások helyett beszél, mert erre felkérték, vagy úgy érzi, hogy Istentől kapott megbízatása, küldetése van.

A szószóló eszköze a szó, a beszéd. Mi is szavakat használunk gondolataink, érzéseink, élményeink kifejezésére. Nem is tudjuk, hogy micsoda érték birtokában vagyunk, hogy milyen nagy áldása Istennek, hogy adta számunkra ezt a tehetséget, ezt a képességet, igaz, egyeseknek többet, másoknak kevesebbet.

Mi is a szó, a beszéd?

A Szentírás elsődlegesen Isten igéjéről, teremtő szaváról beszél. A teremtéstörténetben Isten szól, és szavára jön létre a világ s benne mindaz, ami hozzátartozik. A *legyen* szavára jött létre a menny, a Föld, aztán lett a világgosság, lettek a tengerek, növények, égitestek, állatok. S akkor ezt mondta Isten: alkossunk embert...

Mindezt csak azért mondtam el, hogy érzékeltetni tudjak a szó, a beszéd, a nyelv teremtő erejét. Számomra ezek nem teológiai fogalmak elsősorban, annál inkább jelképek. Ezt a jelképet veszi át és viszi tovább a János evangéliumának írója, amikor kijelenti: „Az ige testté lett, és itt élt közöttünk...” Anélkül, hogy belebonyolódnánk e kijelentés magyarázatába, csak annyit mondok, hogy itt is ugyanarról van szó, mint a teremtés-történetben: Isten szava testet ölt, léletté s azon keresztül teremtő erővé válik Jézusban, amit én így tudnék leegyszerűsíteni, hogy az Ige (Isten szava) szeretetté lett.

Milyen ritka, fájdalmas és mégis fenséges találkozásnak lehettünk szemtanúi a Duna TV jóvoltából péntek délután. A szó, a beszéd két nagy mestere, Isten szószólója találkozott. Sinkovits Imre a ravatalon, Sütő András a ravatal mellett – megdöbbsent arccal búcsúzott. Sinkovits az élőszót szólotta Isten szószólójaként öt évtizeden keresztül. Sütő András az írott szóval lopta be magát mindannyiunk szívébe. Sinkovits már csak emlékeinkben, hangfelvételekről szól, Sütő András, reméljük, még sokáig közöttünk marad, hogy szavaival értékes dolgokat mondjon.

Nem akarok temetési beszédet mondani, de úgy érzem, ennyit el kell mondjunk Sinkovits Imréről, hiszen ő a mi halottunk is, a nemzet halottja.

Hogy mennyire a miénk? Eszembe jutnak a korábbi évek szilveszterei. Bárhol is voltunk, akár társaságban is, igyekeztünk olyan helyet keresni, ahol a Szózatot meghallgathattuk, mert a nélkül nem volt teljes, nem lehe-

tett teljes a szilveszterünk, annak ellenére, hogy az, amit tettünk veszélyes volt akkor.

Mit jelentett ez? Egyszerűen annyit, hogy éhezünk a szóra, s az, amit hallottunk a nagy Mester ajkán, még inkább felmagasztosult. Volt benne valami megnyugtató, ugyanakkor valami hátborzongató is, hiszen tudtuk, mennyire veszélyes őt hallgatni.

Kis túlzással talán azt mondhatom, hogy a művészek, írók, költők, papok mindig a nemzet szószólói voltak és kell, hogy maradjanak. Az ószövetségi próféták klasszikus példái annak, hogy miként szól Isten általuk az ő választott népéhez. Istentől kapott küldetés ez. Néha kemény a hangjuk, de értékes dolgokat, Isten akarata szerint szólnak.

Ma is ez a feladatuk, feladatunk, akiket Isten erre elhívott: értékes dolgokat szólni, írni helyettünk, nekünk... Szavuk így válik teremtő erővé a mában. Testté lesz, és lakozik közöttünk.

Sinkovits hangja, mint Ábrányi Emil koldusának hangja, mélyen és fájón csendül vissza, de így is hozzánk szól: „Hazádnak rendületlenül...”

Nem vagyunk, nem is lehetünk mindannyian a szó, a beszéd mesterei. A mindennapi emberi kapcsolatainkban mégis nélkülözhetetlen a szó, a beszéd. Mi is a magunk szűk körében lehetünk Isten szószólói, amikor a szeretet, a békeesség, a jóság, az együttérzés szavaival szólunk, hogy így váljon testté a szó: vigasztalás, bátorítás, vallomás...

Ezért fontos, hogy vigyázzunk a szóra és csak értékes dolgokat szóljunk. Reményik Sándor sorai jutnak eszembe:

„Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek...”

Nemcsak ma, mindenkor vigyázni kell a szóra, hogy mit mondunk, mit beszélünk, mert a szó nemcsak teremt, rombolni is tud, ha nem istenes, ha nem szeretetből fakad, ha nem Isten szószólóiként beszélünk...

Más szószólók is vannak, más érdekeket szolgálnak...

Mi Isten emberei vagyunk, úgy is illik szólanunk. Ámen.

AZ ŐSÖK HAGYOMÁNYA

Mt 15,1–6

Ígéretünkhöz híven, folytatom a szokások - hagyományok témakörét. Ennek rendjén ma a hagyományról beszélek. Mindenekelőtt a fogalom vallásos, keresztény szempontok szerinti értelmezésével próbálkozom meg, hogy aztán a későbbiekben, a rendelkezésemre álló másik két alkalommal egy kissé gyakorlatiasabb, mindannyiunkhoz közelebb álló vonatkozásaira világítsak rá.

Mi a hagyomány? Mert templomban, vallásos közösségben hangzik el ez a beszéd, ezért először teológiai szempontból értelmezem a kifejezést. Esze-